

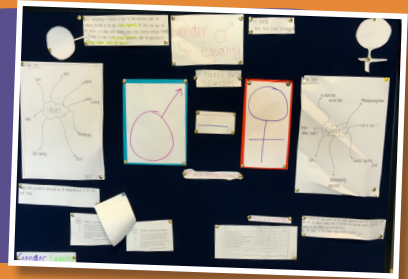
YMCHWIL

Mae ymchwilyr gwyddorau cymdeithasol yn archwilio'r berthynas rhwng pobl â'i gilydd ac yn ceisio defnyddio eu canfyddiadau i wneud y byd yn lle tecach. Mae llawer o wahanol ffyrdd o ymchwilio i'r byd cymdeithasol, o gyfweiliadau ac arolygon i arsylwadau a dulliau creadigol, fel lluniadau neu adrodd storïau digidol.

Gwnaeth pedwar myfyriwr Blwyddyn 10 **Stori Cardiau Fflach** ynglŷn â pham y dylai ysgolion fod yn gwneud mwy i fynd i'r afael â chydaddoldeb rhywedd, trais yn erbyn menywod a merched, a thrais rhywiol ac ar sail rhywedd. Fe ddefnyddion nhw amrywiaeth o ddulliau i gael adborth o'u prosiect a'u hymgyrch.

Fe ddylunon nhw holiadur ticio blychau byr a oedd yn cynnwys lle i ychwanegu sylwadau ysgrifenedig hirach. Yn ogystal, gwahoddwyd staff a myfyrwyr i lenwi 'swigen siarad' ar sut oedd y prosiect wedi gwneud iddyn nhw deimlo (e.e. "hapus, trist, syfrdan"). Trwy ofyn i bawb beidio ag "ysgrifennu eu henw" ar y ffurflenni, sicrhawyd bod yr holl ymatebion yn ddiennw - rhan bwysig o'u **moeseg ymchwil**.

Mae gan **Ganolfan Ymchwil Plant** y Brifysgol Agored lawer o enghreifftiau o sut mae plant a phobl ifanc wedi bod yn cynnal eu gwaith ymchwil eu hunain i feysydd sydd o ddiddordeb iddynt.

Mae gan y **prosiect What Kids Can Do** ganllawiau defnyddiol ar gynnal prosiect ymchwil gymunedol, gan gynnwys sut i weithredu ar ganfyddiadau eich ymchwil.

Ysgrifennodd Katie a Craig, o ysgol gynradd yn yr Alban, lythyr at gwmni cardiau mawr yn gofyn iddyn nhw gynhyrchu cardiau bechgyn a merched oedd yn llai o stereoteip, ar sail eu harolwg ar-lein. Canfu eu gwaith ymchwil fod bron 60% o'r merched yn hoffi glas yn fwy na phinc, ac y byddai dros hanner yn dewis cymeriad Marvel yn hytrach na Barbie. Dangosodd hefyd fod bron 60% o'r bechgyn a holwyd yn hoffi dawnsio.

Darllenwch fwy am eu gwaith ymchwil a'i effaith **yma**.